

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Ljubljana VII., Zadrugi dom.	Izhaja vsako sredo in soboto. Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.	Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.—Din. V oglašnem delu stane petitna enostopna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.
Štev. 20.	Sobota 10. marca 1928.	Leto III.

Pripravimo se na praznovanje 1. maja.

1. maj, praznik mednarodnega proletarijata, se bliža. Komaj dober poldrugi mesec nas loči od našega dneva. Delavske kulturne in strokovne organizacije so že razposlale navodila za letošnje slovesno praznovanje 1. maja. Potrebno je sedaj, da tudi naše strankine organizacije pripravijo vse potrebno, osnujejo odbore in opozore pravočasno delavsko javnost na potrebo, da bodi letošnja proslava posebno slovesna, posebno učinkovita.

Preteklo leto je bilo zlasti za jugoslovanski proletarijat usodno. Reakcija je v tem letu praznovala svoje najgrše trijumfe, poleg nje je uničeval delavske eksistence glad, brezposelnost, medtem ko so se na drugi strani bolj in bolj jemale in uničevale delavske socialno - politične pridobitve.

Zato je toliko bolj potrebno, da se na letošnjem 1. maju toliko impozant-

neje pokaže delavska moč, izrazi toliko glasneje indignacijo delavstva nad neznoznimi gospodarskimi, političnimi in socialnimi razmerami, v katerih mora živeti. Toliko bolj je potrebno, da se glasno povdarijo zahteve delavstva po človeškem življenju.

Zato: Vsi na delo, da bo proslava letošnjega mednarodnega majniškega dneva izpadlo čim veličastnejše!

Pripravite vse potrebno v svojem delokrogu, da bo vsa zavedna delavska masa sodelovala pri majniški proslavi, na shodih, v sprevodih in na ostalih prireditvah, da bo sodelovala in se udeležila tudi prireditev delavskih kulturnih organizacij.

Delavstvo, vkup!

1. maj naj izpriča vašo moč, vašo nepokolebljivost, vašo vero v delavsko bodočnost!

Šestdesetletnica Maksima Gorkega.

Pred dobrimi tridesetimi leti je v ruski literaturi prevladovala še modernistična tendenca pesimizma, to se pravi: odvrčanje od življenja, beg pred življenjem in sanjarenje in počasno umiranje. Toda to ni bilo samo v literaturi. Literatura je bila samo jasen odraz onih plasti ruskega naroda, ki so začele padati v neko življensko obupanost in neutešeno nezadovoljstvo. To je bila predvsem inteligenca, ki jo je mojstersko upodobil v svojih delih Ant. Čehov. Pokret nekdanjih Narodnovoljcev, revolucionarjev, ki so se s precejšnjo individualistično alkcijo skušali nasloniti na kmeta in so v glavnem nasprotovali prvim ruskim marksistom, češ, v Rusiji kapitalizma ni in ga ne bo, je skrahal. Zakaj ruski kmet še ni stopil v stopnjo revolucionarnosti in zapadni kapitalizem je vedno bolj razprejal svoje grabežljive kremplje med plasti ruskega delovnega ljudstva in tako tiral v osrednje nov, revolucionarni razred — proletarijat. Prej napredna, revolucionarna inteligenca se je predajala sanjarenju in brezplodnemu razmišljanju. Krasna slika teh razmer so nam predvsem dela Čehova. V njih se jasno zrcali vsa tista življenska onemoglost, raztrganost in dolgočasnost takratne inteligence. Literatura ni mogla biti drugačna, kot so bili ti ljudje. Zakaj ti so takorekoč literaturo delali in bili nje brezupni vodniki.

Počasi, a trdovratno se je pojavljala reakcija na to stanje. Prvi ruski marksisti so ustanovili v tistih letih socialdemokratsko stranko in tako pripravljali pot marksizmu, ki je pobudil ruske delovne množice, jih usposobil za borbo, s katero so se 1. 1917 svobodili. V to dobo strašne borbe s carizmom, ki je z vsemi sredstvi skušal ugonobiti in v kali zatreti vsako revolucionarno gibanje, pada tudi življenje in delovanje Maksima Gorkega. Zgodilo se je pravzaprav za ruske razmere nekaj nečuvenga. — Človek bosjak, izvržek iz vladajoče družbe, tat, capin, falot, ali kakršna so že vsa tista časti vredna imena, s katerimi slavnega gospoda krstijo ljudi, ki jih je sama poslala na to pot, tak človek se je iz najnižjih plasti ruskega naroda priklatil, vzel pero v roke in začel popisovati življenje teh najbednejših. Samozavestno in z življensko uporno mislijo se je vedno

bolj oglašal in kmalu je zaslovela njegova beseda po vsej Rusiji, po Evropi. Človek, ki pravzaprav niti vedel ni, katerega leta je rojen, ki je izvrševal v svojem mladem življenju neštevilno poklicev, je zavzel vodilno mesto v ruski literaturi. Veliko strahot je doživel v svoji mladosti; tako daleč je že prišel, da se je 1. 1888 poskušil ustreliti. Izbral si je za svoje pisateljsko delovanje pomembni psevdonim Maksim Gorkij, ki pomeni v ruščini Grenkibridki Maks. In imel je vzrok za to.

Sam pripoveduje o svoji mladosti sledeče:

»Rodil sem se 14. marca (po pravoslavnem koledarju) 1. 1868 ali 1869 v Nizjem (Novgorodu), v hiši pleškarja Vasilija Vasiljeviča Kaširina kot sin njegove hčere Barbare in permskega meščana Maksima Savatjeva Pješкова, po obrti tapetarja. Od tod nosim »s častjo in neomadeževano stan slikarskega čeha«.

Pri krstu so mu dali ime Aleksij. »Oče mi je umrl v Astrahani, ko sem imel 5 let, mati v vasi Rana-vini. Po materini smrti me je dal dedek učiti čevljarstva; takrat mi je bilo 9 let. Ded me je naučil brati in pisati po psalterju in molitveni knjigi. Od čevljarja sem ušel in vstopil med učence pri nekem risarju; ušel sem tudi od tega in se poprijel učenja pri nekem slikarju svetih podob. Potem sem pobegnil na ladjo med kuharje, nato pa med vrtnarske pomočnike.

V teh opravilih sem učakal 15. leto. Ves čas sem se z vne mo bavi s čitanjem klasičnih del neznanih avtorjev. Ko sem bil na ladji kuharski učenec, je na mojo izobrazbo zelo vplival kuhar Smurij, ki mi je dajal čitati »Življenje svetnikov«, Gogolja, Dumasu itd. Ko sem izpolnil 15. leto, se me je polotila silna želja do učenja. S tem namenom sem se napotil v Kazan, misleč, da se znanosti predavajo ljudem, ki se hočejo učiti, zastoni. Pokazalo se je, da ni tako, vsled česar sem stopil pri nekem peku v službo, kjer sem dobival po 3 rublje na mesec. V Kazani sem se sešel in sem dolgo živel z »bivšimi ljudmi«. Delal sem v pristanu, žagal drva, vlačil tovore.

L. 1888 se je poskušal usmrtiti.

»In ko sem pbolehal, kolikor je bilo ravno treba, sem oživel ter pričel trgovino z jabolki.«

Med leti 1893—1894 se je seznanil s pisateljem Korolenkom, ki ga je uvedel v rusko literaturo. Korolenko je izdajal takrat znan časopis »Rusko bogastvo«. In ko je v njem izšla Gorkijeva povest »Čelkaš«, se mu je odprla literarna karijera. Kmalu se je zanimala cela Rusija za mladi, nenavadni sveži talent. Kakor kamen v vodo je padel neugnanec v rusko publiko, ki se je že dolgočasila ob klavernih, življenja sitih junakih Čehova, ali religiozno svetabežnih Sologuba. Gorkij ji je prinesel iz stepe, iz ceste zdravo romantično žilo bosjaškega življenja. Seveda je vplivalo nanjo kot ameriška senzacija, zakaj vsoka gospoda vedno misli, da se suče vse življenje samo krog nje. Da ljudje pod njo niso ljudje s čustvi in mislimi itd.

Maksim Gorkij se je počasi kot pisatelj zavedel tudi svoje revolucionarne naloge in je stopil v marksistični pokret. V marksistični reviji »Življenje« je že 1. 1899 priobčil svoj prvi roman »Foma Gordjejev«. Od takrat pa do danes aktivno deluje v delavskem marksističnem gibanju. L. 1901 je objavil v že omenjenem marksističnem časopisu »Življenje« simbolično pesem o hudourniku, smeli ptici, ki v viharju, v revoluciji poskuša svoje moči... Zaradi pesmi je vlada list zaplenila.

Prvi ruski revoluciji 1. 1905 je Gorkij posvetil tudi v slovenščino prevedeno povest »9. januar«. Kontrarevolucija ga je vrgla v zloglasno petropavlovsko ječo. Krvavi minister Irepov je hotel vse zaprte revolucionarje pogubiti. Zato se je začela po vsem kulturnem svetu protestna akcija za osvoboditev M. Gorkega. Isto leto še, ko je caristično Rusijo pretresla prva revolucija, je vstopil Gorkij v redakcijo socialdemokratskega lista »Novo življenje«, ki je

bilo glasilo njenega levega krila — boljševikov. L. 1906 je odpotoval v Ameriko, da zbere med ondrotnimi revolucionarji sredstva za ruski revolucionarni pokret. Vsled bolezni pa se je moral zateči v Italijo na otok Kapri.

Med svetovno vojno se je vrnil v Rusijo in obnovil časopis »Novo življenje«. Z njim je začel bojevito propagando za takojšnji mir in sprizajnenje vseh narodov. Udeležil se je revolucije 1917 in postal celo komisar za umetnost. Ponovno je nato moral iskati v Italiji zdravja za svoja bolna pljuča. Tam se nahaja od leta 1921 in zadnje čase poročajo, da se bo najbrž spet vrnil v Sovjetsko Rusijo.

V Gorkijevem življenju in delu najdemo veliko uteho, vero v borbo proletarijata, ki bo osvobodila svet. Za uspeh te borbe je treba dela, trdega, krepkega dela je treba in človek ne sme obupati. Primer tega zdravega dela nam je Maksim Gorkij, ki se je mogočno dvignil iz nižin zatiranega življenja zato, da se bori za vse one, ki jih današnja kapitalistična družba zatira, ubija, uničuje. Res, mnogokrat je treba, kakor pravi M. Gorkij sam, v tej borbi naravnost blazne hrabrosti. Toda, kakor je naše trpljenje za danes še brezmejno, tako mora biti brezmejna vera v našo bodočnost.

Zato nam naj bodo živ opomin njegove besede, ki jih je pred leti zapisal v Pesmi o sokolu:

»Blaznosti hrabrih pojemo mi slavo! Blaznost hrabrih glej, modrost življenja! O smeli sokol! V boju z vrati ti je iztekla kri... A pride čas in kaplje tvoje rdeče krvi zažarijo ko iskre v mraku življenja in zažgo mnogo smelih src z blaznim hrepenenjem do luči in svobode!«

Ljubljanski občinski svet.

V torek, dne 6. marca 1928 se je vršila zopet redna mesečna seja občinskega sveta. Obširni dnevni red je skrčil župan, posluživši se svoje pravice, da je odstavil več važnejših, pa menda še ne dovolj obravnavanih zadev z dnevnega reda. Zanimivo je, da je župan odstavil z dnevnega reda vse osebne zadeve magistratnih nameščencev, ker so to »želeli« klerikalci. Kaže, da se demokrati in klerikalci znova »botajo« in iščejo sporazum.

Ena najvažnejših točk dnevnega reda je bila razprava o obligacijskem posojilu. Mestna občina namreč obligacijskega posojila ni realizirala, kljub temu pa naročila na račun tega obligacijskega posojila za Din 35 milijonov stanovanjskih hiš.

Občinski svetnik sodrug Likar je v razpravi povdarjal, da je pripisovati neuspeh pri najetu obligacijskega posojila predvsem temu, ker je vodil akcijo komisar, kajti le občinski svet bi mogel uspešno rešiti tako važno in delikatno vprašanje. Dalje pa zadene pri tem velika krivda tudi radikalne in klerikalne sosvetnike, ki so akcijo izrabljali v strankarsko politično agitacijo in špekulacijo. Ob živahnem ugovarjanju klerikalcev pa novanjškost bšf uml umgl umlrdg je povdaril s. Likar razliko med stanovanjsko akcijo dunajske socialistične občine in ljubljanske mestne občine. Na Dunaju zidajo iz rednih dohodkov, v Ljubljani pa iz izprošenih posojil. Hišni posestniki ljubljanski pa bogate na račun take stano-

vanske politike, ker spravljajo v žep visoke najemnine.

Zanimivo je bilo, da se je s socialističnim dunajskim gospodarstvom ponašal in ga hvalil v seji tudi inž. Gustinčič.

Ker mora občina izpolniti v najkrajšem času več svojih obveznosti, ki znašajo baje preko 12 milijonov Din, je občinski svet sklenil najeti 15 milijonsko posojilo, obenem pa za sanacijo akcije obligacijskega posojila pooblastil župana, da se pogaja glede najetja večjega inozemskega posojila. Socialistična odbornika sta glasovala proti temu, da bi bančni sindikat prevzel realizacijo obligacijskega posojila.

Proti glasovom socialistov in demokratov so sklenili dalje način amortizacije za kupnino cestne električne železnice. Po naziranju socialistov je treba namreč najprej proučiti in razčistiti celotno vprašanje nakupa cestne električne železnice, potem pa šele sklepati o načinu plačila. Zdi se, da bi nekateri hoteli imeti v občinskem svetu le poslušno glasovalno manjšino. Vprašanje cestne električne železnice je vendar zelo važno. O stvari je bilo slišati najrazličnejše vesti, da bi bilo treba najprej v celi zadevi popolne in objektivne jasnosti.

V načelstvo bolniške blagajne mestnih uslužbencev je bil izvoljen tudi s. Stanko Likar.

Socialista sta podprla predlog, da se morajo zidati iz kaldrmanskega fonda tudi stanovanjske hiše in naravno tudi predlog, da se takoj uveljavita

Verujte mi, najboljši
in najmočnejši cestni
in štrpaci čevlji so

»KARO« ČEVLJI

Maribor, Koroška c. 19

pragmatika in delavski red, ki ju je že pod županom dr. Peričem sprejel bivši občinski svet.

Z novo taktiko pa so prišli na zadnjo sejo klerikalci. Skoro za vsakega občinskega svetovalec so pripravili po en in več predlogov. Gospodu Jegliču pa so dali kot najstarejšemu prvenstvo. Predlogi se tičejo najrazličnejših panog občinskega gospodarstva, seveda pa je treba poudariti, da je sedaj rešitev stanovanjskega vprašanja najnujnejša in bo zato pač moral počakati rešitve, n. pr. predlog klerikalca Revine, da se postavi

v Ljubljani na ducate modernih stranišč. Klerikalni predlogarji bodo seveda s to taktiko kmalu izpraznili svoje malhe.

V »Delavski Politiki« smo že ponovno pisali, da bi zahtevala delavski občinski svet, da se uveljavi proporcionalno zastopstvo v vseh odsekih in tudi v upravnem odboru Mestne hranilnice. Zato sta stavila ss. Likar in Miklošič nujni predlog, da se razveljavijo vsi oni odseki, v katerih klerikalci še niso zastopani in naj se ti odseki na seji, ki se mora takoj sklicati, znova izvolijo. Ta nujni predlog demokratom seveda ni bil po godu in župan je ta predlog ob pasivnem zadržanju klerikalcev in dekalistov odstavil z dnevnega reda. Postopanje županovo ni bilo v skladu z občinskim redom, zato je vložil s. Likar proti takemu postopanju protest.

S. Miklošič, ki pozna naravnost grozne stanovanjske razmere ljubljanskih »barakarjev«, je pozval župana, da se takoj odpravijo naravnost neverjetne stanovanjske razmere in da predvsem mestna občina ljubljanska popravi svojo razpadlo barako na Ledini. Dočim stanujejo delavske, železničarske družine v takih obupnih razmerah, je mestna občina podelila udobno stanovanje na Ahacjevi cesti lesnemu trgovcu, o katerem so pisali listi, da je bil tudi konfident italijanske konzulate. Zato je stavil s. Likar na župana predlog, da se stanovanje temu lesnemu trgovcu odzame in podeli potrebni delavski ali uradniški družini.

Seveda pa se še vedno govori, da so dnevi ljubljanskemu občinskemu svetu štet.

lista« je dobila 2536 glasov, za 417 več kot zadnjič in 11 mandatov, kot preje. »Hakenkreuzlerji«, ki so dobili pri zadnjih volitvah še 672 glasov, so dobili sedaj še samo 327 glasov in 1 mandat, dva so pa izgubili. To je tista organizacija, katere tajnike ter celotno narodno socialistično organizacijo vzdržuje Zveza industrijalcev, o čemur smo v zadnji »Delavski Politiki« pisali. Sedaj se je lahko g. Seipel prepričal, da so socialisti izgubili zaupanje med masami radi dogodkov 15. julija. Ravno nasprotno je res. Socialistična stranka v Avstriji je po 15. juliju silno veliko članov pridobila, zlasti še v podeželski občinah.

»Grazer Montags-Zeitung« se boji, da bo sodrug Wallisch novi župan v Brucku. To bo pa res hudo! Mi se pa veselimo te zmage ter častitamo sodrugom v Brucku. Le tako naprej!

Zmaga severnočeških rudarjev. Tri tedne je štrajkalo okroglo 30.000 rudarjev. Boj je bil silno težak, ker so okolnosti, pod katerimi je ta stavka izbruhnila, težke. V začetku po vojni niso tamošnji rudarji tako težko živeli kot sedaj. Prejšnje plače, s katerimi se je dalo za silo shajati, so izgubile v trenutku svojo vrednost — v koliko niso bile vsled dviga valute reducirane — ko je stopil novi carinski zakon v veljavo. Vse se je mahoma podražilo, plače pa so ostale enake. Najhujše je pač to, da so delavci razbiti na šest organizacij, medtem ko so podjetniki vsi v eni internacionali. Podjetniki imajo denar, vojaštvo in vlado in se ne prepirajo med seboj. Vlada je sicer posegla v ta štrajk, ampak to je storila zelo pozno in še tedaj je bila bolj na strani podjetnikov kot delavcev. Delavci so dosegli 5—6 odstotkov zvišanja plač in poleg tega eno majhno enkratno pomoč. Z ozirom na razmere, je bil uspeh vsekakor lep. Tudi se ni rudniškim podjetnikom posrečilo podaljšati delovnega časa ob sobotah, ko se dela samo 6 ur, kakor so hoteli.

Borze dela so oropali delavcem. Pred leti so bile v Sloveniji Borze dela pred razpustom. Država ni plačevala niti svojih uradnikov več, kaj še, da bi bila izplačevala brezposelnih podpor, kar je sicer njena dolžnost. Delavska zbornica je takrat posegla vmes in z velikimi žrtvami rešila mariborsko posredovalnico, na to je pa ustanovila novo posredovalnico v Celju. S težavo se je pridobilo tudi občine za sodelovanje. Bivši klerikalni minister dr. Gosar je pa izdelal nov pravilnik o Borzah dela in jih izročil v upravo trem faktorjem: Delavski zbornici, bolniški blagajni in oblastnim skupščinam. Klerikalci, ki imajo v oblastni skupščini ljubljanski svojo izvoljeno večino in pa v Okrožnem uradu prisvojen klerikalni komisariat, so poslali v te borze dela

Cenen nakup blaga

in k temu še znatne plačilne olajšave samo pri dobro znani tordki

L. ORNIK

Maribor, Koroška 9

Bogata izbira vsevrstnega tekstilnega blaga in vseh oblačilnih predmetov.

Vse kar kdo za obleči si želi
Pri ORNIKU na obroke lahko dobi.

same klerikalce, Del. zbornici je pa Gosar s pravilnikom predpisal, da mora biti od dveh članov eden klerikalec. Tako je dobilo naše delavstvo v ljubljanski borzi dela vsaj enega zastopnika. Ta ljubljanski odbor je pa sedaj v zasmeh vse delavske javnosti imenoval za Maribor in Celje v pododbor same klerikalce in katoliške mojstre, ki bodo odslej naprej vodili Borze dela. Je že prav tako! Mi socialisti smo jih vsvarjali. Ko bi nas ne bilo, bi ne imeli niti Borz dela, niti te betvice socialne politike. Sedaj pridejo pa klerikalni grobokopi soc. politike in oropajo delavstvo njegove institucije. Dan obračuna pride in takrat bomo spregovorili mi.

Vendar enkrat se je zganilo naše zunanje ministrstvo in jelo delati na pogodbi med našo in nemško državo, ki naj ščiti naše delavstvo v Nemčiji in nemške delavce pri nas. Naša ljubljanska Delavska zbornica ja na tem najaktivnejše delovala in je poslala tudi ob tej priliki v Beograd svoje predloge v svrhu zaščite naših delavcev v Nemčiji. Pogodba bo obravnavala vprašanje izplačila nezgodnih in invalidnih rent za one delavce, ki se vrnejo v domovino, vprašanje izplačila podpor za slučaj bolezni, vprašanje brezposelnih podpor, javne podpore itd. Največji madež, ki ga je nosila naša država pred zunanjim svetom, se spravlja s tem iz sveta. Delavcem, ki so marsikaj pretrpeli v Nemčiji, ker niso imeli v slučaju nezgod in brezposelnosti nobene zaščite, bo s tem pomagano. Zato je treba ceniti delo Delavskih zbornic.

Zakaj pa to? Na eni strani nas klerikalci iz Okrožnega urada tožijo in preganjajo, na drugi strani pa sklicujejo v Maribor neko anketo proti časopisni »gonji«, kamor nas baje nameravajo povabiti. Res logika!

Na ta način ne pridete na zeleno vejo. Kakor znano, namerava Okrožni urad v Ljubljani tožiti urednika našega nemškega lista »Volksstimme«.

Dnevne novice.

Sijajna socialistična zmaga pri občinskih volitvah v Brucku ob Muri. — Socialisti napredovali za 735 glasov in pridobili 2 mandata.

V Brucku ob Muri so se vršile dne 4. t. m. volitve. Na te volitve so bile obrnjene oči cele Avstrije. Bile so nekaka generalna preizkušnja za razpoloženje delavskih mas po 15. juliju. Mnogo je bilo razprave radi Brucka v zvezi s 15. julijem, toliko v graškem deželnem zboru, kakor tudi v parlamentu samem.

Sodrug Wallisch, ki ga tudi mariborski proletarijat pozna, je v Brucku strokovni tajnik, občinski svetnik ter deželni poslanec. Wallisch je bil od meščanskih strank obdolžen, da je v dneh 15. in 16. julija lanskega leta, ko se je na dunajskih ulicah streljalo na delavce, uvedel nekako diktaturo proletarijata v Brucku, da je izvajal teror in kdo ve kaj vse. Radi teh obdožitev se je vršila ena občinska seja kar celo noč in je izjavil nek občinski sveto-

valec iz meščanskih krogov, da bodo občinski svetniki meščanskih strank občinske seje bojkotirali toliko časa, dokler bo s. Wallisch v občinskem svetu. Eden član socialističnega kluba je ob tej priliki presedlal od socialistov k buržuaziji in je vsled tega nastalo razmerje v občinskem svetu 15 proti 15. Občinski svet je bil predčasno razpuščen, ker so meščanske stranke upale na volilno zmago. Prišlo pa je baš nasprotno.

Volilni boj je bil silen. Meščanske stranke so si naročile govornike iz Dunaja in prišel je znani Mataja in ravnotako znani Kallmann, župan v Badnu, oba bivša krščansko-socialna ministra. Ampak tudi socialisti niso držali križem rok. Dne 3. t. m. je govoril v Brucku sodrug Breitner, ki danes vživa svetovni sloves. Volilnih upravičencev je bilo 7206 in volilo jih je 6789, torej skoro 95 odstotkov. Socialisti so dobili 3926 glasov, za 735 več kot leta 1924 in dva mandata več in jih imajo sedaj 18. »Einheits-

ANGELO CERKVENIK:

Očiščenje,

15

križeva pot mnogih, ki so verjeli v lepoto in ljubezen, tragedija v šestih scenah.

Žena: In bilo je vse resnično, popolnoma resnično. Policija me je prišla, policijski ravnatelj zaslial... on, on... da, da...

Mož (dvigne pesti): Žena... žena! (Ne more več govoriti.)

Žena: Da, časopisi bodo jutri zjutraj poročali, policijski ravnatelj se bo smejal...

Mož (zatuli): Molči, zadavim te... (Se zalepi proti njej.)

Žena (se mu umakne): Nočem, da bi te zaprli zaradi mene... Vse bom uredila. (Vzame suknič in klobuk ter zbeži.)

Mož (se po kratkem času osvesti): Kaj je to bilo? (Zakliče): Valja, Valja... blazen sem bil... kje je... (Strže plašč s sebe in odhiti.)

Zastor.

VI. scena.

Pol ure pozneje v Prijateljčni izbi — v javni hiši. Slišati je ves čas poskočno cigansko muziko.

V sobo prihitita Žena in Prijateljica. Prijateljica je v svileni obleki, Žena pa v plašču, ki si ga je oblekla, ko je zapustila Moža.

Prijateljica: Valja, kakš je mogoče?

Žena (sede; utrujeno): Kako je mogoče, da sem se danes vrnila v to hišo, v hišo smrti, si me hotela vprašati...

Prijateljica: Da, Valja.

Žena: Vidiš, stožilo se mi je po vas vseh... Življenje tam zunaj ni za-nas...

Prijateljica: Včasih pa sem si tako zaželela, da bi tudi jaz mogla oditi od tod, da bi tudi pome prišel kakšen Boris...

Žena (se smehlja): Vem, vem Hela, saj si me bila nekdanj celó zaprosila, naj bi jaz naročila Borisu, da te pride obiskat...

Prijateljica: Da, včasih... včasih sem bila vsa neumna, otročja... Saj me je vselej, če se le spomnim tistega najinega pogovora, tako sram...

Žena: Zakaj sram, Helena? (Žalostno.) Zdaj bo mogoče res prišel... Dá, Boris! Zakaj me tako začudeno gledaš? Brezdvomno je: prišel bo...

Prijateljica: Valja, tako žalostna si!

Žena: Saj nisem žalostna, le tako prazna sem!

Prijateljica: Prazna...

Žena: Prazna; zdi se mi, da me že zdaj duša zapušča, da ni v meni nič več... da bom umrla kmalu, kmalu.

Prijateljica: Zakaj bi morala umreti. Tako si še mlada in lepa!

Žena: Tako mora biti. Izbirati morem le med smrtjo in med to hišo smrti... In naposled: mrtvo telo spada v zemljo!

Prijateljica: Tvoje besede so tako čudne, da me postaja strah.

Žena: Saj vem, Hela: tega ne moreš razumeti. Vse tisto bi morala doživeti, kar sem jaz doživela, svojo kri bi morala prepoiti s trpljenjem...

Prijateljica: Valja, vse bom razumela; povej! Vse mi povej!

Žena: Nikdar ne boš razumela, a skušala ti bom dopovedati! Ko sem zapuščala to hišo, sem mislila kakor ti. Verjela sem v ljudi. Ljubila sem vse ljudi in sem mislila, da morajo, da bodo morali prav tako vsi mene ljubiti. Pozneje pa se je zgodilo tako, da sem mogla verjeti samo še v enega edinega človeka.

Prijateljica: V Borisa, kaj ne, v Borisa?

Žena: Vanj, da! Edinole vanj sem verjela, edinole njega ljubila, kmalu se je v mojo vero jel krasti dvom, najprej rahel, tih, skoraj prozoren, komaj za spoznanje moten, a polagoma vedno globokejši, silnejši, vedno motnejši. Z utripajočim srcem sem začela zasledovati sleherno njegovo misel, sleherno njegovo čustvo... Postajalo ga je sram zavoljo mene, zavoljo žene mu... Videla sem ostudnega črva, ki se mu je zajedaval v možgane... Videla sem njegovo oko, kako se je vsesavalo vame, kako mi je brodilo tudi po najskritejših atomih mojih pljuč, da bi zasačilo tam uničujočega črva, da bi se prepričalo: saj ji bo razjedel pljuča, ugonobil srce in življenje... Videla sem ga, kako strahotno se je ruval sam s seboj, s svojimi zločinskimi željami in nagoni, a še vedno sem hotela verjeti, da bo izid te strašne borbe odločil zmago dobremu in lepemu... Na Silvestrovo se je odločilo... Obupno se je zagnal v boj... Stavil je vse na eno samo karto: Zdaj ali nikdar! Zdaj ali nikdar in je — zmagal! Zmagal. (Se obupno krohoče.)

s. Eržena, radi članka, ki ga je priobčil list zoper centralistične metode Okrožnega urada. Če mislijo go-podje na Miklošičevi cesti s tem stvar koristiti, potem se seveda jako motijo, vsled česar bi jim priporočali, da nikar ne kličejo vraga. Še ni dolgo od tega, ko je vodilo zoper Eržena proces 27 župnikov in vsakdo vidi, da je to Erženu in socialistom le koristilo. Če pa mislijo sedaj tudi ljubljanski klerikalci obnoviti ta način borbe, potem jih bo od tega še zelo glava bolela.

Potovanje z osebnimi in brzovlak na državnih železnicah v Jugoslaviji je že smrtno nevarno. Vedno smo pisali, vpili in zvali vse kompetentne oblasti, da bi nekaj ukrenile, da svarijo uprave in direkcije državnih železnic, da vsaj pri štedenju in reduiranju osebja v turnusih, ki imajo večjo odgovornost, pomislijo na posledice. A vse vpije je bilo glas v puščavi. Spominjamo se, da je že lansk leto socialistično glasilo »Volkstimune« v mesecu juniju državno pravdnštvo opozarjalo, da v Mariboru strojevodje in kurjači na osebnih in brzovlakih delajo po 24 ur in 5 noči zaporedoma službo. Državno pravdnštvo, kakor je že v naši reakcionarni državi, si je najbrž mislilo: a kaj, če se bo strojevodju zaradi njegove prenaporne službe zgodila nesreča, ima uprava drž. železnice sredstva, da ga kaznuje. Strogi turnusi so že dosedaj beležili skoraj dnevno nesreče na železnici. Podpise, ki so se zahtevali od strojevodj, da prevzamejo za strogo službo odgovornost, so odklonili. Vseeno jih je direkcija odobrvala. Na vedne pri-tožbe in prošnje, da se naj turnusi, ki so proti normalni in interesu varnosti prometa, olajšajo, smo dočakali nasprotno. V turnuse se je dodelilo več službe in reduciralo tri do štiri partije. Da pa ne bodo v slučaju nezgode, ki je v taki strogi službi ne-preprečljiva, odgovarjali tisti, ki izdajajo proti normalni turnuse, je treba izvesti zvižaje. Tako se je izpustil čas za pripravljanje strojev v službi in njih opremo po prihodu vlaka po dve in tri ure in v veliko slučajih še več. Taki strogi turnusi, ki so že povzročali nevaren promet, so bili 33,5 odstotkov na papirju, faktično pa za strojevodje 35 in za kurjače 38 odstotkov službe. Z novimi turnusi bodo 3 do 4 partije manje, po katerih že vozijo v Ljubljani od 25. februarja in v katerih je tudi 33,5 odstotkov, ki bodo v resnici odsluženi, 42 odstotkov in še več bo pa služba znašala v knjigah. Na take goljufije bodo morale merodajne oblasti za varnost na železnici posebno paziti. Ker spadajo tudi strojevodje in kurjači pod zakon o zaščiti delavcev, bi se morala za škandalozne razmere na železnici v pogledu turnusov in nevarnega obrata brigati tudi Inšpekcija dela. Da pa oblasti, ki jih kličejo na pomoč, ne bodo pomagale, vemo že v naprej, saj so strojevodje že protestirali pri direkcijah in kurilniških predstojnikih, ki so pa odgovorili, da imajo od generalne direkcije nalog, da še bolj skrajšajo turnuse. Turnusi, po katerih se mora voziti, da bo neizbežno na železnici na vseh koncih in krajih pokalo, se že v Ljubljani od 25. febr. in v Mariboru od 7. febr. izvajajo. Strojvodje se ni obvestilo, niti ne vprašalo, ali bodo mogli prevzeti odgovornost za ta škandalozni turnus. Strojvodje, ki morate že vse nemo-góče obremenitve nositi na vaših plečah, za kar gre zasluga demagogom pri »Društvu strojevodij«, obrnite tem ljudem hrbet in vstopite v »Ujedinjeni Savez Železničarjev«. Državno pravdnštvo opozarjamo v pravem času na nevarnost, kateri je izpostavljeno občinstvo zaradi razmer, ki vladajo na železnici.

Iz stranke.

Prilagodimo se!

Krajevna organizacija SSJ v Ljubljani priredi na velikonočni ponedeljak, 9. aprila t. l.

propagandni izlet

v ljubljansko okolico. Izlet se bo vršil popoldne in pozivljamo vse delavske organizacije, da ta dan ne sklicujejo drugih prireditvev.

Zanesimo socialistično idejo tudi v ljubljansko okolico, dajmo sodelu-gom v okolici vzpodbude in okrepimo istočasno naša telesa.

Sodelujejo: godba na pihala in pevci. Program prireditve prinesemo prihodnjic.

Občni zbor krajevne organizacije SSJ na Ježici se je vršil v soboto, dne 3. marca t. l. zvečer v prostorih gostilne pri »Ruskem carju« na Ježici. Pred občnim zborom se je vršilo v istih prostorih skioptično predavanje »O novi Kitajski«. Predavanju so vsi navzoči napeto sledili in je tudi pri navzočih nasprotnikih vzbudilo zanimanje. Ker so sodelujoči izrazili željo, da se predavanje ponovi, bo krajevna organizacija priredila več skioptičnih predavanj. Po predavanju so se zbrali strankini člani in je predsednik krajevne organizacije otvoril občni zbor. Navzoči funkcionarji, ki so delali v najtežjih časih za procvit stranke, so podali svoja poročila in sicer s. Ivan Čamernik predsedniško poročilo, s. Franc Šonc tajniško in s. Franc Kunstelj blagajniško poročilo. Želja vseh navzočih članov je bila, da gre v bodoče krajevna organizacija svojo pot, ne oziraje se na levo in desno. Nace Mihevc je v imenu oblasti odbora SSJ v Ljubljani pozdravil občni zbor, bodril k vztrajnosti in borbenosti. Več vere v stranko, v delavski pokret. Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor, v katerem se nahajajo vsi sodelujoči, ki so sodelovali že v prejšnjem odboru: Predsednik Andrej Zorman, podpredsednik Ivan Čamernik, tajnik Franc Šonc, blagajnik Martin Belcijan. Odbornika Jože Kos, Ivan Dovič. Preglednika Franc Kunstelj in Jože Škerlj. Nevoizvoljeni predsednik s. Zorman je nato zaključil lepo uspeli občni zbor.

Maribor.

Mariborsko narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota, 10. marca ob 20. uri: »Dobri vojak Švejk.« Kuponi.

Nedelja, 11. marca ob 20. uri: »Pri treh mladenkah.« Kuponi.

Shod živilskih delavcev. Podružnica živilskih delavcev v Mariboru sklicuje za nedeljo, dne 11. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v gostilni pri »Zlatem konju« strokovni shod z zelo važnim dnevnim redom. Med drugimi tudi poročilo iz plenarne seje centrale v Ljubljani. Udeležba je dolžnost vseh članov.

Privatni nameščenci! V četrtek, dne 15. marca t. l. se vrši ob 20. (8.) uri zvečer v zadnji dvorani hotela »Pri zamorcu«, Gosposka ulica, občni zbor Zveze privatnih nameščencev. Nameščence in nameščenci, udeležite se polnoštevilno tega važnega zbora vaše organizacije. Referenta pošlje centrala.

Tiskovni sklad. Živilska organizacija (pekovi), podružnica Maribor, je darovala za tiskovni sklad Din 200.— Iskrena hvala!

Tujec: Prosim, kje dobim dobre čevlje?

Postrešček: Samo pri »Karo«, Koroska cesta 19.

Celje.

Strokovna konferenca v Celju. Po naročilu Strokovne komisije v Ljubljani se bo vršila v nedeljo, 11. t. m., konferenca vseh organizacij, priključenih ZRSJ. Konferenca se bo bavila z raznimi važnimi strokovnimi vprašanji, med drugim o ukinitvi »Strokovnega tajništva«.

Porotne obravnave pred celjskim sodiščem. Delavstvo bo najbolj zanimal slučaj, za katerega potek dobro ve; to so tatvine, katere sta zadnja leta vršila brata Gaber. Bila sta mojstra v poslu. Kradla sta na ameriški način; med drugim, v nekem slučaju ob belem dnevu in prisotnosti urarja, uro in očala. Zakaj sta kradla? Sam obtoženec je trdil: iz strasti; torej ne gre za slučaj bede. Ivan Gaber, ki je bil pred sodniki, ima meščansko šolo, je inteligentni fant, ki pa je menda zašel na slabo pot samo radi tega, ker se je hotel »pokazati«. Junak, kateremu očita obtožnica kopico »junaških« tatvin in vlovov, je postal deprimiran, sedel s sklonjeno glavo in jokaj. Ker je vse priznal, je bila odločitev porotnikov lahka. Vsled mladoletnosti je bil obsojen na 15 mesecev ječe.

Gospodarsko krizo povzročajo uslužbenci, o katerih se misli, da bodo kradli. To je namreč logika g. državnega pravdnika, ki je zastopal obtožbo proti gornjemu obtožencu. To pa iz razloga, ker je med 10.000 uslužbenci slučajno par tatov; baje radi varnosti podjetniki pribijajo blagu 10 odstotkov neke varnostne doklade. Dobro bi bilo, da isti gospod poišče vse tatove, jih v »Glavnjačo evinkvira« in gospodarske krize bo konec. — Prosit!

To se mora rudarjem povedati.

Zagorje, 8. marca 1928.

V nedeljo, dne 4. marca t. l., se je vršil v Trbovljah občni zbor II. rudarske skupine, katerega se je od 106 delegatov udeležilo 87. Na dnevnem redu je bilo pri točki 3 preklic sklepa lanskega občnega zbora o likvidaciji II. rudarske skupine. Tukaj je vodstvo te skupine, ki je v rokah bernotovcev, zavzelo najodločnejše stališče proti vsaki zaščiti delavskih zapnikov po zak. o Zaščiti delavcev in se postavilo na stališče sedaj obstoječih pravil II. rudarske skupine. Torej tisti bernotovci, ki so lansko leto vpili: mi živimo v svobodni državi SHS in hočemo imeti svobodne zapnike po zak. o Zaščiti delavcev, so bili letos proti svojemu lastnemu sklepu. Šele po dolgi in dobri utemeljitvi so bili pred. Štruc (bernotovec) primoran, dati njegov predlog, ki gre za tem, da uživa zapnik II. rudarske skupine tudi zaščito po zak. o Z. d. § 119, na glasovanje, je za istega glasovalo 53 delegatov. Torej vsi bernotovci proti.

Pri nadaljni točki: ustanovitev brezposelnega in gradbenega fonda, so vsi delegati, razun bernotovcev, vztrajali na stališču, da, če se že brezposelno zavarovanje uvaža, naj se uvede potom zakona za vso državo in za katerega naj prispeva v prvi vrsti država in podjetniki. Ali kaj, bernotovci so zopet vsi proti. Ko so pa le videli, da so v zagati, so prišli z demagoškim predlogom, ali so navzoči delegati za ali proti brezposelnemu zavarovanju. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Sedaj, so si mislili, jih pa že imamo. Preds. Štruc je nato prečital nekaj konfuзни pravilnik, ustvarjen mogoče za kakšen skupni dom bodoče Bernotove soc. družbe. A delegati so zahtevali predhodno proučbo istega in šele potem odobrenje, tako, da o tem pravilniku sploh do glasovanja ni prišlo.

No, šele pri zadnji točki (odobritev proračuna za leto 1928) so prišli na dan s svojo progresivno barvo. Proračun, za katerega kritje predvidenih izdatkov so zahtevali nič manj kot 2.400.000 Din, sploh niso nikomur prej pokazali, niti na občnem zboru ne, predlagali so kratkomalo od kosmatih delavskih zaslužkov sledeče mesečne odtegljaje: do 800 Din bi plačal delavec 4 Din, od 1000 Din 7,50 Din, od 1300 Din 13 Din, od 1700 Din 25,50 Din, od 2000 Din 40 Din, nad 2000 Din pa 50 Din mesečno. Temu predlogu, ki bi pomenil, ako bi se uveljavil, grozno obremenitev že itak premajhnih delavskih plač, je naravno, da so se vsi delegati odločno uprli, ter izjavili, da za tak sklep ne morejo prevzeti odgovornosti napram delavstvu.

Nato je zagorska delegacija po so-dru. Šoberju predlagala polodstotni prispevek od zaslužka. Ta predlog je bil potem s spremembo, da se plača od zaslužka do 1300 Din pol odstotka, od 1300 do 2000 Din tretjino odstotka, a nad 2000 Din pa 1 odstotek, soglasno sprejet.

Upropaščeni bernotovci so po svojem preds. Štrucu vprašali, kaj je sedaj s proračunom, ker bo denarja manjkalo. Delegati so pa na predlog Zagorjanov soglasno sklenili, da naj se enostavno črta iz proračuna postavka za gradbeni fond v znesku 250.000 Din.

Tako je končal ta interesantni občni zbor z velikim ljaskom za veliko produktivno podjetnost bernotovcev in je ob enem dovolj jasno pokazal, kako daleč je še bernotizem in tisti, ki za njim plovejo, od pravega pojmovanja razrednega boja potom razrednih strokovnih in političnih organizacij.

Pa še vprašate, kdo bo zmagal??

V nedeljo, 4. marca, sta bila kot šepetalca navzoča na občnem zboru II. rudarske skupine v Trbovljah veliki socialdemokrat iz velike Colnarske ulice št. 19 in mali socialpatriot iz republike Zvepovna št. 119. Po poteku istega sta se pa oba ob silni navdušenosti predolgo zamudila in sicer prvi pri kislj vodi g. Forte, drugi pa pri rujnem Opolu v Del. domu ter skoro pozabila zapustiti luštne Trbovlje in biti pravočasno pri svojih boljših polovicah doma. Pri tem spominu se jima je vžgala kri in odpihala sta jo. Ker sta pa že vse avtomobile zamudila, sta jo jubrala laufšrit na štacion. Vnela se je dirka brez politične primesi. Ali moč Opolja je v malem socialpatriotu delovala silneje kakor pa kislja voda v velikem socialdemokratu. Zato je mali vlak in svojo boljšo polovico tisto noč še dobil, med tem ko je moral veliki zopet nazaj v Trbovlje na kisljo vodo in se s kocom brez »ta stare« odet.

Zalog.

Občni zbor »Svobode«, podr. Zalog, se bo vršil dne 18. marca 1928, ob 13. uri, v gostilni Strah v Spod. Kašlju. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. poročilo blagajnika; 3. volitev novega odbora; 4. razno. Vabimo vse člane in somišljenike, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. V slučaju, da ob napovedani uri ni zadosti članov navzočih, se vrši drugi občni zbor pol ure kasneje. Posebnih vabil se ne bo izdajalo. — Obenem naznanjamo, da gostuje dramatični odsek dne 11. marca, ob 19. uri, z igro »Kralj na Betajnovi« v dvorani »Svobode« v Litiji. Odbor.

Studenci pri Mariboru.

Dne 17. marca ob 7. uri zvečer se vrši v prostorih gostilne Majhenič 21. občni zbor krajevne organizacije Socialistične Stranke Jugoslavije s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitane zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika, blagajnika, tajnika in kontrole. 3. Volitev novega odbora. 4. Poročilo o sploš-

Za nego zob je neobhodno potrebna zobna pasta

„PEBECO“.

4. veliki vsedelavski izlet v Celju

priredijo v dnevih 26., 27. in 28. maja 1928 združene socialistične organizacije v Celju

nem političnem položaju. 5. Slučajnosti.

Sodruzi in sodružice se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno in točno udeležijo; priporočamo pa obenem, da sodruzi, ki so zaostali članarino, isto še pred občnim zborom pravočasno poravnajo in ne izgubijo svojih pridobljenih pravic. Ako bi ob določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pri vsakem številu eno uro pozneje.

Odbor kraj. politične organ. SSJ.

Tezno.

Krajevna organizacija SSJ na Teznu sklicuje v nedeljo, dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni Felič javen shod. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo o splošnem političnem položaju. 2. Poročilo o občinskem gospodarstvu. 3. Raznosterosti.

Ruše.

Ruše, 7. marca 1928.

Občinske volitve so že v drugič predstavljene. Topot baje zaradi nekaterih pritožb. Nekateri buržuazni listi poročajo, da to ni v interesu občine. Kajpak, da ni! Povedati bi pa tudi morali, kdo je ta pritožitelj. V resnici so imeli povod za pritožbo nad volitvami z dne 11. decembra l. l. g. tovarnar in ravnatelj, neki visok železniški uradnik, zaposlen na koroškem kolodvoru, neki gospod s talarjem, zaposlen v Mariboru, ker je tem gospodom prepozno prišlo na um, da izreklamirajo naše sodruge, ki se zaradi velikega pomanjkanja stanovanj ne morejo sem preseliti s svojimi družinami. Zanimivo je dejstvo, da je sodišče zavrnilo vse reklamacije in

odredilo uradne popravke volilnih imenikov, kar je tudi dalo povod, da so se volitve v občinski zastop novno prestavile na 25. t. m. Z uradnimi popravki se je pa baje tako manipuliralo, da bi se morali zopet mi pritožiti in s tem morebitne volitve še zavleči. V interesu vsega ruškega občinstva pa je, da pride tem prej do rednega poslovanja občinskega odbora, da se preneha s partizanstvom, kakor ga uvaja zadnji čas ruška gospoda. Zato dajemo socialisti več na razredno zavest, kakor pa na tožarenje okrog višjih oblasti. Naj bo izid volitev 25. marca kakršenkoli, socialistov se pač ruška združena buržuazija ne bo mogla otresti. S.

Občni zbor Splošne Del. Zveze Jugoslavije, podružnica Ruše, se je vršil v nedeljo, dne 4. t. m. Poročilo o delovanju centrale je podal s. Haramina iz Zagreba. Izvoljeni so bili v odbor sledeči sodruzi: Predsednik Golob Franc, namestnik Žižek Franc, tajnik Strnad Ivan, namestnik Goranik Franc, blagajnik Kupčič Julij, namestnik Handl Jurij, odborniki: Repolusk Franjo, Rausch Franc, Kreuch Adolf, Marinšek Alojz in Fürst Ivan.

Vestnik „Svobode“.

Knjižničarji „Svobode“!

V založbi Jugoslovanske knjižarne je izšel katalog vseh slovenskih knjig, ki se dobe na književnem trgu. Vsaka večja knjižnica naj si oskrbi ta katalog.

Za nakup knjig opozarjamo vse podružnice, naj se vedno obračajo na centralo, ki jih dobi po 15—25 odstotnem popustu.

Opozorilo dramatičnim sekcijam „Svobode“.

Centrala „Svobode“ se je obrnila, na izobraževalno centralo na Dunaj in v Ber-

lin radi proletarskih iger. Na vse svoje dopise pa ni dobila niti odgovora. Na nasvet avstrijskih sodrugov iz Celovca smo se obrnili še na »Volkskunst-Verlagsgesellschaft« na Dunaju, ki nam je poslala prospekt svojih iger, toda žal stavlja za njih vzporeditev za nas pretežke pogoje: honorar za prevod pisatelju in založbi ter odškodnino od vsake predstave.

Zato je najbolje, da ostanemo na domačem vrtu. Vsem dramatičnim sekcijam priporočamo, da za 1. maj naštevirajo

Golouhovo »Krizo«.

ki je izven zadnje slike lahko uprizorljiva. Pa tudi pri tej sliki se da pomagati.

Razen tega imamo v slovenščini: Galsworthyjevo »Borbo«, Gorkega »Na dnu«, Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v Skrbinskih recitaciji in še več drugih socialnih dram in iger.

Golouhovo »Krizo« že imajo nekatere podružnice. Druge naj si jo nabavijo. Stane Din 15.— in naroči se pri naši zvezi.

Delavska Telovadna Enota.

Na seji načelnikov se je sestavil tehnični odbor telovadne podzveze.

Podzveza priredi v mesecu avgustu telovadno tekmo za člane v petobju, na o-rojdu, lahki atletiki in prostih vajah. Za nastop tekme prejmejo enote v najkrajšem času vsa navodila in natančen spored.

Istotako je določen izletni kraj za člane, kakor tudi za vse ostale oddelke. Na formacije glede kroja dobe člani pri odborih Delavskih Telovadnih Enot. Sodruzi, agitirajte, da si kraj nabavi vsakdo in v najkrajšem času. Opozarjamo, da si kraj lahko nabavi tudi tisti, ki ni telovadec. Blago za kraj ima v zalogi »Produkcija« v Ljubljani. Nabavljajte kroje potem podzveze ali direktno pri zadrugi. Za Ljubljano in okolico pa dobite vsa potrebna pojasnila pri tajniku s. Pezdriju, Tržaška cesta 28, Stan in dom.

»Svoboda« Šiška.

2. marca se je vršil polnoštevilno obiskan redni občni zbor podružnice. Člani so z odobravanjem sprejeli na znanje poročila funkcionarjev. O bodočem delu je s. Pezdri razvil ta-le načrt: Da se vrše redna predavanja in ustanovi čitalnico. Proslavo Gorkega priredi skupno z ljubljansko podružnico. Prvi maj proslavimo tako, da se na predvečer in na dan dopoldneva pridružimo majskemu odboru, popoldan pa napravimo izlet kot ostale ljubljanske in okoliške podružnice v Mostec, kjer bo naša enota prvič nastopila s prostimi vajami in v

skupinah. Podružnica naj pripravi prapor, da ga razvijemo ob času telovadne tekme in 1. javnega nastopa v Ljubljano—Šiška.

Gradbeni odsek pa priredi 15. aprila 2. veliko javno tombolo. Tablice bodo v najkrajšem času v prodaji. Razvila se je prav živahna debata tako, da je bilo res veselje prisostvovati občenemu zboru. Izvoljen je bil naslednji odbor: Predsednik Čebular R.; podpredsednik Vrhove Jože; tajnik Pezdri Ivan; za blagajnika: Haderbolc Vika; podtajnik Dovžen Vikt.; gospodar Koprivc Rud.; za dramo Zalaznik; za gradbeni odsek Čebular; za godbo Pezdri; za DTE Beseljak, Skapin in Krulc Pavla. Odborniki: Štalc, Firm, Kovač J., Kristan Cvetko, Rohaček, Habicht, Erlih in Mravlja. Nadzorstvo: Predsednik Kobler Fr.; Udovč, Kovač Ala; namestnik Ozebek.

Tedenska predavanja in diskusijski večeri se bodo vršili vsako sredo ob pol 8. uri zvečer v Zadrugnem domu v Žibertovi ulici.

Podružnica Zabukovci

je imela v zadnjem četrtletju 1927 42 članov, od teh 37 moških in 5 ženskih. Podružnica ima pevsko enoto s 14 člani, tamburaški zbor z 10 člani, dramsko sekcijo z 21 člani, telovadno enoto z 12 člani in knjižnico s 356 knjigami. V zadnjem četrtletju se je izposodilo 412 knjig. Podružnica vedno prireja kake prireditve.

Podružnica v Dobrunjah pri Ljubljani.

spada med najmlajše in najaktivnejše podružnice »Svobode«. Steje že 75 članov. V nedeljo, 4. marca, si je ustanovila s podporo centrale svojo knjižnico, ki jo je uredil s. Štukelj. Kmalu bo nastopil dramski odsek s Cankarjevim »Jakob Ruda«. Ker se v občini sedaj bje boj radi elektrifikacije, se bo vršilo v nedeljo tozadevno predavanje. Podružnica priredi seveda tudi Gorkijevo proslavo.

V Založu

je v nedeljo dramski odsek priredil z izrednim uspehom »Kralja na Betajnovi«. Po igri je bil sestanek članov in somišljenikov »Svobode«, ki je zadnje čase hiral radi notranjih političnih prepričkov. Zborovalci so se enodušno izrazili za to, da mora odsej »Svoboda« kulturno delovati, vsa politično-strankarska vprašanja pa prepuščati strankam. V kratkem se bo vršil občni zbor, ki bo v tem smislu izvolil tudi nov odbor.

V Velenju

se je tudi oživela »Svoboda«, ki priredi 11. t. m. proslavo Maksima Gorkega. Za 1. Maj se pripravlja dramski odsek s proletarsko igro.

Ali ste že preizkusili
„PROJA“ ječmenovo kavo?

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.

Kolesarji, pozor!
Prihaja čas, ko bo treba Vaša kolesa popraviti, emajlirati in poniklati. — Vse to Vam izvrši po jako nizki ceni trdka

Justin Gustinčič
trgovina in mehanična delavnica
Maribor, Tattenbachova ulica št. 14
nasproti Narodnega doma.
Brezkonkurenčne cene! Brezkonkurenčne cene!

Glavno zastopstvo šivalnih strojev „Dürkopp“. — Veliko skladišče plačev in zračnic svetovne znamke „Michelin“. — Zastopstvo koles „Waffenrad Steyr“, „Peugeot“, „Ipsach“ in več drugih znamk koles. — Zastopstvo motornih koles „Puch“. — Bogata zaloga vseh nadomestnih delov za iste, kakor tudi za vse druge znamke koles v naših krajih. — Specijalna delavnica za popravila šivalnih in pisalnih strojev ter njih vseh nadomestnih delov. Vedno v zalogi igle in olje prvovrstne znamke

Zbirajte za
tiskovni sklad

„JUNIPER“
zeleno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu itd.

„JUNIPER“ PRSNE KARAMELE
so edino sigurno sredstvo proti kašlju, hripavosti itd. — Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in konzumnih trgovinah. Trgovci, zahtevajte takoj engros cene. — Glavna zaloga:

VITOMIR DOLINŠEK
Zaloga parfumerije, kozmetike, kemikalij in galanterije

CELJE, GOSPOSKA ULICA 4

STUDENČANI!

Kupujte samo v prvi novi manufakturni trgovini

A. KUMPERŠČAK

STUDENCI, ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 48
poleg cerkve Sv. Jožefa. — Zpomnite si cene:

Delovno perilo: srajce od Din 30.— naprej;
spodnje hlače od Din 19.— naprej;
moške nogavice od Din 5:50 naprej;
povrhnje obleke za ključavničarje samo D 115;
izgotovljene obleke iz sukna Din 300.—;
izgotovljene obleke iz cajga Din 150.—;
damske nogavice v modnih barvah Din 8.—.

Velika izbira pomladanskega sukna, platna, zefirja itd. Moderne ovratnice, ovratniki itd. Galanterijsko blago in šolske potrebščine, vse po najnižjih cenah.

„Dürkopp“ šivalni stroji,

bodisi za čevljarje, krojače, šivilje ali za domačo porabo, so bili in ostanejo vedno najboljši. — Posebno pa opozarjam čevljarje, da imam v zalogi **levične stroje** (Linksarm), najboljše kakovosti in po brezkonkurenčnih cenah, proti 10 letnemu jamstvu. — Se priporoča **JUSTIN GUŠTINČIČ**, trgovina in mehau. delavnica. Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma.

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu naznanjam tem potom, da sem prevzela kuhinjo restavracije **Vetrinjski dvor v Vetrinjski ulici.**

Skrbela bom stalno za dobro hrano štajerske, primorske in dunajske kuhinje. Abonentu se sprejemajo na hrano. Za številni obiski se priporoča

ANTONIJA KOVAČIČ.

PREVZEM GOSTILNE!

Slavnemu občinstvu
uljudno naznanjam, da sem prevzela znano gostilno

„Pri zelenem vencu“
v Mariboru, Danjkova ulica št. 10.

Točila bodem prvovrstna domača in dalmatinska vina po najnižjih cenah. — Postreglo se bode vedno tudi s toplimi in mrzlimi jedili. — V nedeljo, 11. marca

OTVORITEV GOSTILNE

z domačo zabavo in pojedino domačih klobas itd. Za obilen obisk se priporoča **Rozalija Kriznič**, gostilničarka

SAMO V TRGOVINI
JOS. KARNIČNIK

MARIBOR, GLAVNI TRG 11

kupite moderne samoveznice, ovratnike, srajce, klobuke, čevlje, gotove obleke in vse druge modne in oblačilne predmete, po izredno nizkih reklamnih cenah (da se trgovina vpelje.)

Nikdo naj ne opusti poizkusa!